

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
Vasárnap kivételével.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség, Széchenyi-utca, Medgyesi-ház, 1762. sz.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Meghívás.

A szabadelvű párt városunk I-ső választó kerületében szervező utcai közgyűléseit f. hó 12-én, Vasárnap délelőtt a „Bika“ szálló kisebbik éttermében fogja megtartani.

Ezen utcai közgyűlésekre az I-ső kerületbeli szabadelvű párti választó polgártársakat és pedig a Csapó utczaikat délelőtt 10 és fél órakor, a Péterfia utszabellieket pedig 11 és fél órakor minél nagyobb számban megjeleni tisztelettel kérem.

Debreczen 1893, márczius hó 5 én.

Géresi Kálmán.

I-ső vál. kerületi elnök.

Csáky miniszter beszéde.

Debreczen, márczius 8.

(G. I.) Gróf Csáky Albin fényes szónoklatának hatása alatt áll az ország s a külföld sajtója is behatóan foglalkozik a magyar vallás- és közoktatási miniszter keddi enuncziációjával s városunk közgyűlésének mai határozata és liberális állásfoglalása is e nagy szónoki mű, történelmi fontosságú, államférfiui nyilatkozat hatását viseli jellegül.

Méltóságjeljes volt e beszéd, mely különösen félremagyarázhatlan őszinteségével, nyugodt tárgyilagosságával hatott hallgatóira.

A miniszter beszéde által egyszerre szétfoszott a hamis vádak és alaptalan gyanúsítások szövedeke, mely egyfelől azt vetette a magyar kormány ellen, hogy házassági élet erkölcsi alapját támadja meg s a katolikus dogma ellen tör, másfelől azonban azt, hogy egyházpolitikai elveit könnyelműen hirdette ki s most már tétovázik a liberális reformok megvalósításában.

Világos most már, hogy az elkeresztelési esetek ellen csak úgy járt el a kormány 1874-ben, mint 1890-ben, 1875-ben pedig egy érsek elrendelte alantás plébánosánál, hogy a megtörtént elkeresztelési esetet a református lelkészszel közölje, számos esetben történt, hogy érsekek és püspökök a törvény megtartására teljes szigorral utasította a lelkészeket. — Így tehát a sokat emlegetett februáriusi rendeletet abban a tudathan boesáthatta ki a miniszter, hogy az sem a katolikus dogmába, sem

a klérus és hívek lelkiismeretébe nem ütközhetik.

Mikor a papság agitációja megindult, lépett elő a kormány a részleges polgári anyakönyvek tervével, mely iniciatíváját az általánosan kötelezett polgári anyakönyv-vezetés elvégjé fejlesztette.

— Sem az állam nem hajolhatott meg a klérus előtt, sem a klérus nem tűzte ki a fehérlobogót hogy így a kormány programja a békés megoldást, a modus vivendit képezhette volna.

De kitört a fanatikus ellenzés, holott a kormány programjában foglaltatott összes reformok régóta érvényesültek már a legkatholikusabb államokban is, a melyekben az állam végzi a maga funkcióit s a többiben pedig — a mint magát Csáky kifejezi — „mindenkinek vallásos meggyőződésére és lelkiismeretére bizza, hogy vallásával, egyházával jöjjen tisztába.“ Ez az agitáció, az egyoldalú klerikális felfogás ily rohamos előtérbe nyomulása azonban ellentétben áll a liberáliszmus eszméjével s a modern intézüciókkal, ennél fogva és veszedelmet képez, ennél fogva minden liberális gondolkozású állampolgár érdekében és meggyőződése szerint járt el a kormány, a midőn — az anyakönyvek után — felvette programjába a többi pontot s a zsidó recepczió mellett elvben már is proklamálta a kötelező polgári házasság intézményét is. A klerikálisok elfüggönyözték az abakokat, a kormány pedig meggyújtotta a villanylámpát s onnan most jóleső világosság dereng felénk. És a mit eléggé meghálgálni nem lehet, e mellett bölcsen van megőrizve az egyházpolitikai reformokban azoknak pusztán jogi jellege s távol tartatnak a vallási antagonizmusnak még csak színétől is. Valóban jól mondta a miniszter, hogy most már csak Schylocki felfogással lehet a kormányt s Csáky minisztert támadni és gyanúsítani.

Nyugodtan néheti Csáky miniszter a felérőpített „mérgecs nyilak“ és időmítalan köveket, mert azok oly kezekből repülnek ki, melyektől az igazságérzet hiánya elvonja a biztonságot. Az egész ország liberális polgársága Csáky mellett van s az ellenséges nyilatkozatok, a melyekkel hazai köztörvényhatóságok támogatják s a melyekhez sora-

kozott Debreczen városa mai közgyűlésének a legfennköltebb liberalizmustól átlengett határozata is.

— **Országgyűlés.** (márcz. 8.) A képviselői fizetés-atalány lefoglalhatatlanságának kérdése foglalkoztatta ma első sorban a képviselőházat. Károlyi Gábor gróf tett erre nézve ugyanis indítványt; de a ház azt elvetette; ellenben P. lonyi Gézától elfogadott egy határozati javaslatot, mely utasítja a kormányt, hogy gondoskodjék a csödbe jutott képviselők összeférhetlenségi ügyének szabályozásáról. A kultusz vitát Latkóczy Imre nyitotta meg. Latkóczy nemes hévvel kelt a liberális irány védelmére s számos tárgyilagos argumentumot csoportosított e végből. Ezután Györfly Gyula beszélt, a ki azt a bámulatos tételt akarta megbizonyítani, hogy a kormány egyházpolitikájában egyetlen liberális pont van, s ez a zsidó vallás recepcziója. Ot percnyi szünet után Szapáry László gróf beszélt exkluzív katolikus álláspontról s így természetesen perhorreszkálta a polgári házasságot, mely szerinte „elkereszténytelenítő“ hatással van. Utána Károlyi Sándor gróf beszélt s álláspontja nagyon közelített a Szapáryéhoz. A Károlyiak dicsőségét minden esetre jobban növelték e beszédnél azok a közbeszólások, melyekkel két másik Károlyi gróf fűszerezte a tárgyalást. Gábor gróffal a liberális közbeszólások terén felvette a keztyűt testvére, Károlyi István gróf, a ki egy jó aplikált közbeszólást zajos helyeslést kapott minden párt részéről. Azt kiáltotta közbe ugyanis Szapáry László gróf beszédebe, midőn a nemzet egységéről beszélt, hogy:

— Ne csináljanak katolikus társaságokat!

Az ülés végén Szinha István interpellált.

Csáky beszédének hatása. Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter keddi képviselőházi beszédevel sokat foglalkoztak ma politikai körökben. Pártkülömbőség nélkül konstataáltak a beszédnek kiváló jelentőségét és nagy hatását. Még azok is, a kik nem tartoznak Csáky gróf politikai elvbarátainak köréhez, elismeréssel voltak kénytelenek adózni annak a valóban nobilis szellemnek, mely az egész beszéden átvonult. Midőn a képviselőházban a beszéd elhangzott s a ház tagjainak nagy része oda sietett Csáky grófhöz gratulálni, ott volt az üdvözlők sorában Károlyi István gróf is. Melegea kezét szorított a miniszterrel s így szólt: „Mindenen egyetértek azokkal, a miket mondtál.“ Csáky Albin gr. mai beszédét az orsz. szabadelvű párt több ezer példányban kinyomatja s a szabadelvű párti képviselők kerületeikben szétküldik és terjesztetni fogják. A kultuszminiszter ezen beszéde kétségtelenül bathatos ellensütya lesz a kerületekben folyamatban levő klerikális izgatásnak és sokban hozzá fog járulni ahhoz, hogy a népesség alsó rétegeiben is helyesebb és igazságosabb föltogás terjedjen el.

— **Belföldi hírek.** (Wekerle — Kolozsvár díszpolgára) Kolozsvár város törvényhatósága a város dísz-

polgárává választotta W e k e r l e Sándor miniszterelnököt. A diszpolgári remek oklevelt tizenkét tagu deputáció élén Albach Géza polgármester adja át a miniszterelnöknek. — (J ó k a i S z e g e d d i s z p o l g á r a.) Cserő Ede dr., a törvényhatósági bizottság tagja indítványt nyújtott be Szeged polgármesteréhez az iránt, hogy Jókai Mórt, ki ez évben ünneplé félszázados írói jubileumát, Szeged város közgyűlése diszpolgárrá válassza. — (U j b a n k d i r e k t o r.) A kereskedelmi Bank vezérigazgatójának L é v a y orsz. képviselő helyébe B u r g h a r d t Konrád lovag malomigazgatót kérték fel, aki a tisztséget elfogadta.

— **Külföldi hírek.** (A német császári pári római látogatására) vonatkozólag a berlini Tageblatt olaszországi levelezője arról értesül, hogy a diplomáciai testület régen tudomással bír arról, hogy Vilmos császár és neje meg fogják látogatni az olasz királyi párt. A császár bejelentése, mely szombaton érkezett, mindazonáltal egész váratlanul jött, mert a látogatás idejét nem ismerték. Az ünnepek programját még nem állapították meg. Gyánítják, hogy Vilmos császár ezuttal közvetlenül a Quirinalból fogja látogatását a Vatikánba megtenni. — (Ö s s z e e s k ü v é s a c z á r e l l e n.) Pétervárról sürgönyezik, hogy Kornitsában elfogtak két nihilistát és lakásukon sok bombát és ázító röpiratokat.) találtak. A börtönben bevallották, hogy a czárt megakarták gyilkolni. — (A P a n a m a p ö r.) A Journal a korrupció-pör öt esküdtjével folytatott interviút közöl. Az esküdtek nagyon szigorúan bírálták Lesseps eljárását és leletséges, hogy nyilatkoznak semmisségi panaszt fog maga után vonni. — (H e r z K o r n é l m e g s z ö k ö t t.) A Siécle szerint Herz Kornél ez előtt pár nappal megszökött. Helyén a betegágyban más fekszik és ezt az ál-Herz Kornélt őrzik a rendőrök. — (S á n d o r s z e r b k i r á l y) a regensek, a miniszterelnök és a hadügyminiszter jelenlétében kitűnő eredménnyel tette le a katonai tantárgyakból a vizsgát. — (A f r a n c z i a t ö k e a k ü l f ö l d ö n) Számos francia tőkepérez, megrémülve a Panamabotránnyól, pénzt a külföldön igyekszik elhelyezni. Több angol bankban az utóbbi időben több mint 300 milliónyi francia tőkét helyeztek el. — (B e l g a a k o t m á n y r e v i z i ó.) A Temple, a szocialisták főlappja felszólítja a munkásokat, hogy fegyverkezzenek és adott esetre dinamitot is nyuljanak, hogy az általános szavazatjogot kiereszszakolják. — (A m o n a k o i j á t é k b a n k a l u x e m b u r g i n a g y h e r-

cegségnek, azt az ajánlatot tette, hogy az ország 9 millió kiadásait fedezi, ha ennek fejében játékbankot nyitbat Mandor fűrdőhelyen. A luxenburgi kamara foglalkozni fog az ügygel.

Két százados évforduló.

— Debreczen királyi várossá emelése. — márcz 9.

A D. H. egyik közelebbi számában valaki azzal az ötlettel állott elő, hogy miután már annyira elterjedt az emberek között a jubilaris-kör, hogy még egy-egy katzenjammeres éjszakának évfordulóját is megünnepelik, — 1893. apr. 11-ikén jubilaris meg Debreczen is kétszázadik évfordulóját auak, hogy I. Lipót szabad királyi rangra emelte.

A cikkely t. írója csodálkozik a fölött, hogy a tanácsnak eszébe sem jut ezt a nevezetes napot megünnepelni. Hogy pedig a Hirlapnál még sokáig ne töltse csodálkozás el az elméket, — tudomásukra hozuk, hogy nem gondol senki a városbázán, de talán még Debreczenben s — kivéve a Hirlapokat, — protezsált jubileum-terv megvalósítására.

Ez pedig természetes dolog. Nem azért, mintha a városbázán is nem volna legalább is annyi érzék és kegyelet a multak és elődök iránt, amennyi a cikkely szerzőjének to lát mozgásba hozta, — hanem mert tiszteletben tartják a közfellegást abban a kérdésben, mely időtől kezdve számítható történelmi adatok és a magyar közjog szerint Debreczen város szabad királyi városi rangja.

Ugyanaz a nagytekintélyű forrás, — Szücs István: „Debreczen váro történelme“, — melyből I. Lipót király diplomáját idézi a t. jubileum indítványozó, — azt írja, hogy Debreczennek tényleg is teljesen csak az 1715. évi 108. t. cz adta meg mindazokat a jogokat, amelyek a várost, mint szabad királyi várost megillették.

„Arra, hogy országgyűlésen is üléssel és szavazattal birhasson, hazánk a l k o t m á n y o s sarkatörvényeinél fogva az o r s z á g o s r e n d e k b e l e e g y e z é s e s Debreczennek mint szab. kir. városnak bec z i k k e l y e z é s e i s m u l h a t l a n u l m e g k i v á n t a t o t t. Az 1715. 108. t. cz. által épen ez lett elérve.“

Tehát ha alkotmány tisztelők vagyunk, bizonyára ilyenek tartják magat a Hirlap cikkely írója is — ugy csak 1715-től kezdve számíthatjuk Debreczennek királyi városi öletét. Ezt a felfogást osztották elődeink is. — Midőn a királyi városi rangra emelés századik évfordulóját nem 1793-ban, — hanem 1815 febr.

12-én ünnepelte a városi hatóság és a város közönsége.

Ugyanekkor egy fogásra I. Ferenc király születése évfordulóját is megünnepelte a város. Nem lehet érdektelen, ha felelevenítjük rövid leírásban az akkori jubileum emlékét Február 12-nek közeledését megelőző estén 18 mozsár-ágyu lövés jelezte. Másnap reggel a templomok előtt ujra mozsár-ágyuk dörögtek. A Merfeld dzsidas ezred meg a polgári katonaság a kistemplom előtt állított fel, a hol főt. Benedek Mihály superintendens predikált Zsolt. CXLIV. 9. 10. versei alapján. Istenisztelet után a polgárörtség eldefellirozott a városi előjáróság előtt dob szóval, török muzsikával és üdvövésekkel. Délben a város kitűnőség-i a Fehér-lóban és a Bikában 500 teritékü ebédre gyűltek össze. A nép között bort és apró czpókat osztottak szét. A város a katonaságot és a kollegiumi ifjúságot, városi szolgálkat megvendégelte; a s z i n é s z társaságnak 150, a szegényeknek 100, a rok-kant hadastyánoknak s elesett katonák özvegyeinek, ár-áinak 1000 frtot adott. Este a várost kivilágították. Legszebben volt iluminálva a collegium és a városbáz. A főiskolai ifjak latin és magyar alkalmi verseket irtak.

Tehát bizzuk a kétszáz éves jubileum rendezését azokra, a kik megérik 1915-öt. Igy fogják tiszteletben tartani a multat és a tradíciókat, melyekhez Debreczen polgárságának mindig hiven és lelkesen kell ragaszkodnia.

—s.

Városi rendkívüli közgyűlés,

Debreczen, március 9.

Debreczen szabad királyi város közgyűlése ma magasztos jelenetnek volt tanuja. Az egyházi-politikai program tárgyában beadott indítvány a népes és lelkes hangulatu gyűlésen köztelkiáltással és egyhangulag elfogadta tott.

A bejelentett szónokok azonban Fráter Imre, mint az indítvány beuyjtója, aszabadelvu párt részéről, K. Tóth Kálmán, dr. B a k o n y i Samu a függetlenség, K o m l ó s s y Arthur a nemzeti pártból, B e n k e I s t v á n a katolikuskok részéről, kik mindannyian — természetesen — a javaslat mellett emelték volna fel szavukat, Fráter Imre példáján elidulva, mindnyájan elállottak a szótól.

Kárpótolja őket az elmaradt dicsőségért az elv diadala s a dicsőség, mely e napon városunkra háramlott.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A hazugság művészetének hanyatlásáról.

(Pályamű a hartfordi történelmi és régiségkutató egyesület harmincz dolláros jutalmára.)

— Irta: Mark Twain. —

Mindenelőtt megjegyzendő, én nem vagyok abban a vélményben, hogy a hazugság szokása bármiképpen is hanyatlott vagy feledtségbe ment volna. — nem, mert a hazugság, mint erény, mint alapelv, maradandó; a hazugság mint élvezet, mint vigasz, mint menedék aszükség idején a negyedik grácia, a tizedik muzsa, az embereknek legjobb és legmegbízhatóbb barátja, halhatatlan s nem tűnhetik el a föld színéről, a meddig ez az egyesület fenáll.

Az én panaszom egyszerűen a hazugság művészetének hanyatlására vonatkozik.

Egyetlenegy fenkölt lelkű ember, egyetlenegy oly ember, kinek a rendes helyén fekszik szíve, sem nézheti jó szemmel mai napság amaz otromba, esetlen hazugságokat és sajnálkozás nélkül, a miatt hogy ily nemes művészetet annyira lealacsonyítottak.

Eme dus tapasztalatu egyesületben, természetesen, csak félelemmel ériatem ezt a trémát; ép ugy, mintha egy vén hajadonaz anyá-

kat Izraelben a gyermekápolásban akarná oktatni. Nagyon turesa volna, ha én önöket, uraim kritizálám önöket, a kik körülbelöl mindnyájan idősebbek nálammál — és a kik e tekintetben, engem fölülmulnak — s ha imitt amott ugy látszanék, mintha ezt tenném, akkor az, legtöbb esetben, inkább a csudálkozás, semmiot a gáncs kifejezése; valóban, ha a szépművészetek eme legszebbike mindenütt ama figyelemmel buzditással és lelkiismeretes ápolással találkozott volna, mint eme tisztelt egy sület kebelében nem kellene panaszra vetemednem s egyetlenegy könyvet sem hullatnom el. Nem hiszlelésből mondom ezt, hanem jogosult és méltanyoló elismerés jelül. (Szándékomban volt ezen a helyen neveket idézni s megvilágító példákat hozni fel; de oly jelenségeket vettem észre, melyek arra indítottak, hogy a részlet-zés-eket mellőzzem s általánosságokra szoritkozzam.)

Semmiféle tény nem áll oly szilárdan, mint az, hogy a hazugság, viszonyainknak szükséges következménye — következésképen, magától érthető, hogy erény. Egyetlenegy erény sem jutna a legmagasabb érvényére, gondes és ernyedetlen ápolás nélkül — önként érthető tehát, hogy gyermekeinket az iskolában a názi tü-hely-nél, sőt időszi lapok utján is oktatni kellene.

Minő kilátása van egy tudatlan, gyakorlatlan hazugnak egy iskolázott szakértővel szemben? Minő kilátásom van például nekem Mr. Per — — akarom mondani egy ügyvéddel szem-

ben? E r t e l m e s hazugságra van a világnak szüksége. Néha ugy gondolkozom, még jobb és egészségesebb dolog volna egyáltalában nem hazudni, mint esztelenül hazudni. A botor tudomány nélkül való hazugság gyakran ép oly hatástalan mint az igazság.

Lássuk csak, mit is mondanak a filozófok. Vegyük figyelmebe ezt a régi, tisztos példabeszédet: „Gyermekek és bolondok mindig igazat beszélnek.“ A következtetés nagyon tiszta: felnöttek és bölcsek s o h a s e m mondanak igazat. Parkman történettudós azt mondja: „Az igazságmondás elvét egé z az ostobaságig lehet kiterjeszteni.“ Ugyanannak a fejezetnek egy másik pontjában pedig így szól: „R g i böles mondat, hogy nem kellene mindig kimondani az igazságot s azok, a kik beteges lelkiismerettől gyötörve, ezt az alapelvet rendesen megsértik, ostoba és éhetetlen fickók.“ Erős kifejezés, de igaz. Senki közülünk nem élhetne meg egy megcsöknyösült igazmondó mellett; de hála istennek, nincs is arra szüksége senkinek. Megcsöknyösült igazmondó, egyszerűen képtelenség, mely nem létezik, nem létezett soha. Természetes, vannak emberek, kik azt hiszik, sohasem hazudnak, pedig korántsem ugy van az, — s ez a tudatlanság ama dolgok közé tartozik, melyek polgárisultságunkat gyalázzák.

Mindenki hazudik — minden nap, minden órában, ében vagy álmában, örömebe, bajában; ha a nyelvét kötve tartja, akkor a keze,

Megemlítjük, hogy a közgyűlésen jelen voltak Puky Gyula kir. táblai elnök, továbbá dr. Király Ferencz orzgy. képviselő is.

Részletes tudósításunk itt következik:

Debreczen szab. kir. városának közgyűlése, melynek két tárgyát a város és Andaházi Szilágyi Mihály által a Ludoviceumnál tett alapítványi tőkék felemelése, ugyszintén az egyházközponti kérdésekben a közgyűléshez intézett, már ösmertes indítvány képezte, d. e. 10 órakor nyitotta meg gróf Dégenfeld József főispán. Lelkes szavakkal adja elő különösen az egyházközponti program tárgyában benyújtott, a valódi szabadelvűség eszméjétől átlengett indítvány jelenőségét.

Első tárgy a jog és pénzügyi bizottságnak a honvédelmi miniszteri a Ludoviceumi alapítvány kibővítésére vonatkozó leiratot illető elutasító véleménye. Mind a miniszteri leiratot, mind pedig a bizottsági véleményt lapunk tegnapi számában ösmertettük.

Zöld Mihály tb. tanácsnok alapo. tájékozás után előterjeszti a tanács véleményét, mely ellentétben a bizottsági véleménnyel — az alapítvány felhívását elhajtja mindaddig, a míg az a kívánt összegig nem emelkedik fel. Ezáltal a Ludovicium létszáma nem szűnik, mert az általam tölti be a megürült helyet s a mikor a tőke ismét eléri az eredeti összeget, a város visszanyeri a reprezentáczióális jogát.

Sebess György a Budaházy Szilágyi-féle alapítvány családi jellegét hangsúlyozza. Elfogadja az indítványt, azonban jegyzőkönyvileg óhajtja kifejezteni mint rokon, hogy a rokon-ság igényét fentartani óhajtja. Így lenne ez — mondja a szónok — ha Dégenfeld vagy Steinfeld-féle alapítványokról lenne szó.

Gróf Dégenfeld főispán kijelenti, hogy a családnak itt prezentálási joga nincs. Talán az fáj Sebess Györgynek, hogy őt nem szólították fel az alap-tőkének kibővítésére.

A közgyűlés Sebess György óhajának mel-lőzésével — a tanács véleményét fogadja el.

Zöld Mihály előadja az egyházközponti kérdések tárgyában Fráter Imre társai által benyújtott lapunkból már ismert indítványt s a tanács vég-zését, a mely így hangzik:

Ezen, a magyar haza érdekét jóté-konyan érintő indítványban lefektetett elveket a városi tanács is magáévá tévén, azon javas-lattal terjeszti a bizottsági közgyűlés elé hogy az elfogadandó annak szellemében hozandó

lába szemé, mozdulata követ el csalást — még pedig szándékosan.

Egy távoli országban, hol egykor éltem a nők körlátogatás szoktak tenni, amaz ember-baráti ürügy alatt, hogy szükségét érezték, egymást látni s ha ismét hazatértek, vidáman kiáltottak fel: „Tizenhat látogatást tettünk, de tizenegy helyen nem voltak otthon.” S látni lehetett rajtuk a nagy elégtelenséget. Nos, az ő állítólagos szükségérzetük, azt a tizenegyet — meg azt a kettőt, kiknél kevésbé voltak szerencsések — meglátogatni, a hazugságnak ama legszokottabb, legszelidebb formája volt, mely mint az igazságtól való eltérés, eléggé jel-legző. Lehet-e ezt menteni? Bizonyosan. Nemes-ösztönök kifolyása ez, mert nem az volt ama nők célja hogy hasznót vonjanak maguknak a látogatásból, hanem hogy tizenhat barát-nő-jöknek örömet szerezzenek. Az aczélszerű igaz-ságkutató katározottan bebizonyítaná, sőt ki is mondaná, hogy neki semmi gyönyörűségére nem válik, azokat az embereket látni — s ez által ostobaságot követne el, mert az illetők-t megsértené.

Továbbá, ama távol országi nőknek ezeféle kellemes módjuk volt a hazugságra, melyek aemes motivumokból folytak s úgy eszöknek, mint szívőknek becsületére váltak. Mellőzzük a részleteket.

(Folyt. köv.)

határozat a nem méltóságú m. kir. kormányhoz és képviselőházhoz feliratban felterjesztendő lesz (Viharos éljenzés. Éljen a főispán! Éljen a tanács! Elfogadjuk!)

Fráter Imre kijelenti, hogy ha más szónok nem beszél, ő is el áll a szótól.

A felzúgott éljenzés elhangzása után gr. Dégenfeld főispán nagy lelkifurdós között kijelenti, hogy a közgyűlés **közfelkiáltása és egyhangulag elfogadta a tanács véleményét**. Ezután az elnök negyed óra mulva a jegyzőkönyv hitelesítésére s a felirat meghallgatására hívja össze a közgyűlést s a r. k. közgyűlés d. e. 1/2 11 óra után véget ért.

A hitelesítő közgyűlést 3/4 11 órakor nyitja meg gróf Dégenfeld főispán.

Zöld Mihály felolvassa a jegyző könyvet, a mely Simonffy Imre kir. tap. és polgármester, gr. Dégenfeld József főispán Komlóssy Arthur rövid megjegyzései után elfogadták.

A felirat a kérvény a közgyűlési határozat értelmében, később fog megszerkesztetni.

A hitelesítő közgyűlés 11 órakor véget ért.

Irodalom — művészet.

* **Jóka pályadíjai.** Jókai Mór orsz. választókerületében működő néptanítók számára három rendbeli, egyenkint kétszáz koronás pályadíjat tűzött ki. A pályadíjat azok a tanítók kapják, a kik legjobban kitűntek a magyar nyelv, hazafiság és vallásosság oktatásában. — Csáky miniszter levelet intézett Jókaihoz és megköszönte neki a magyar kultúra nevében a pályadíjakat.

* **Az „Apró regények.”** Iványi Ödön ily című, nem sokára megjelenő, új könyvére kibocsátott előfizetési iverk, t. tartói kéretnek, hogy az iverket az esetleges aláírásokkal a „Nagyvárad” szerkesztőségébe béküldeni sziveskedjenek.

Színház.

* **A „Próba házasság.”** Gerő Károly 3 felvonásos népszínműve valószínűleg a jövő hét folyamán színre fog kerülni. A főbb szerepek Örléy Flóra, Loocsarekné, Angyal Ilka, Bácsné, Balassa, Szendrei Hunyady, Rónaszéky, Püspöky és Bács kezeikben vannak, de esetleg vendég-szereplésre meghívott művészek is fogják játszani.

Vegyes hírek.

* **A miniszterelnök élce.** A báró Azzél Béla által adott közlelbbi ebédről, a melyen képviselve voltak az összes pártok, ügyes kis epizodot jegyez fel a „Pester Lloyd.” Egy eljenzéki képviselő ugyanis így szólt a miniszterelnökhöz: „Látod kegyelmes uram, mért vetted be a kabinetet Szilágyi Dezsőt és Tisza Lajost? Milyen szép életed lenne nélkülük!” A miniszterelnök erre mosolyogva felelt: „Nem vagyok én olyan ostoba! Ha a kabinet csupa kellemes emberekből állana, akkor mind csak engem ütnének!”

* **A polgári házasság leghivebb hívei.** Bihar megye egyik községében történt a minap, hogy a plébános nevenapját tartván, a könyk-beli tisztelendő urak mind od gyűltek. Mondani sem kell, hogy a fekete kávé mellett rákerült a sor a polgári házasság kérdésére is.

— Hát reverendissime! te nem gyűjtöttél aláírásokat a polgári házasság ellen? kérdezte az egyik vendég a házigazdát.

— De hogy nem, felelt a plébános, megpróbáltam én is, csak hogy pórul jártam vele.

A páterek kíváncsian kérdezősködtek a dologról, mire így folytatta a házigazda:

— Hát kedveseim, ide mentem az ivvel először is a szomszédba, legközelebb lévén. Beállítottam istenféllemokról ismert hieimhez, meg-

mondom nekik, hogy mi járatban vagyok s elé-jök terjesztem az iveret. Az isten őrzött meg, hogy ajtót nem mutattak.

— Hova gondol tisztelendő ur?! mondta a két aggszűz, megbotránkozva, bánjuk is mi, a kármiféle házasság, csak házasság legyen!

Lefőzve siettem el s azóta nem is folyt a tom az aláírások gyűjtését.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és ke-zelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igitató, kiadó hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapo-ken, d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirati hivatalnál, március 9-én: változó fel-hőzet, helyenkint csapadék, hűvös, szeles.

Sóta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. 8-órától a katonai zenekar.

Színház, a Kossuth utcán. Naponként előadás. Kezdeté este 7 órakor.

Márcz. 1—24. napjain löosztályozás és lövizgá-lata város istállójánál.

Márcz. 11 d. u. 5 órakor a debr. orvos és gyógy-szerész egyet közgyűlése.

Márcz. 11. Menyecskek piknikje az „Arany Bi-ká”-ban.

Márcz. 12 d. e. az I. ker. szabadelvűpárt gyű-lése az „Arany Biká”-ban.

Márcz. 12. Az István malom közgyűlése d. e. a városháza nagytermében.

Márcz. 12. Közgazdasági bank közgyűlése d. e. a városháza kistermében.

Márcz. 15 A debreczeni ker. ifjak önk. egyesü-lete h lységében emlék ünnepély.

Márcz. 15. Régi honvédek bálja a Koronában.

Márcz. 19. Debreczeni keresk. ifjak önképző egyesületének évi rendes közgyűlése az egyesület helyiségében.

Márcz. 19. Borbély és fodrász segéd-ek tánc-műtsága a Margit fürdőben.

Márcz. 19. d. e. 10 órakor a Debr. Első Taka-rékpénztár közgyűlése.

Márcz. 19. Zeneke közgyűlése.

Márcz. 20. Hajdúvármegye r. k. közgyűlése.

Márcz. 20. d. u. 5 órakor a „Cokoni” kör szépség-ünnepély.

Márcz. 21. Katonai lövésár.

Márcz. 23. Városi rendes közgyűlés.

Márcz. 26. d. u. 3 órakor a debr. tisztv. öns. együletének közgyűlése a városháza nagy tanácster-mében.

— Ujházi Éde második vendégtölléptéül,

z ufolt ház előtt került tegnap színre színhá-zunkban a Shakespearé „Velencei-kal-már”-ja. A darabot jól meghuzdalták, ugy,

hogy csupán a vendégművész által játszott Schy-lock jelenetei s a mese megértéséhez szükséges ré-szek maradtak meg. Sajnáltuk volna p. o. a III. fel-vonásbeli szép parabola, a három kérő válas-ztásának részl tét, melyből csupán a Bassaniót hagyták meg. Miután pedig az, a mivel a „Ve-lencei kalmár” előadásához a szintársulat járult,

nagyrészt készületlen, értelmetlen, egyszóval rossz vol, hát akár nem is bántuk volna, ha Schylockon kivü mást nem is hallottunk volna.

Ez a Schylock azonban e ragadta a közönséget. Nem akarjuk — természetesen — a felvonás közökben és nyilt színen kapott tapsokkal dic-élni Ujházyt, mert hiszen éljen harsant fel a földszinti állóhelyen arra is, mikor Bassanio megfogadta hogy első gyermeke fia lesz, és mikor a vastüggönyt telhuzták, sőt — a közönség nagy megbotránkozására — még a nézőtérre érkezett cs nos kardalok tiszteletére is; a bántó és zavaró zajongásért, tehát nem irigyel-jük sem Ujházyt, sem pedig a földszinti álló-helyre összehuzott ifjak — tanárait. Az értel-mes és művelt közön-ég elragadtatása képezi a művész jutalmát, kinek magas művészete mély benyomást hagyott a kedélyekben; oly előkelő

s intelligens publikum ez, hogy még a tendenciózusoknak vehető mondásokra sem reagált. Pedig bizony láttuk még a fővárosban is, hogy a Schylock tirádáira egy rész, az Antonio szidásaira pedig másik rész tört ki éjkenben. A tipikus maszk, a színészhez a szerepben oly közel eső tulzások csábjának elkerülése, az a hatalmas átgondolás, mely Ujházinál minden mondatnak, minden szónak önálló értéket kölcsönöz, Schylock sötét gyűlölködésének, a vesztesség, a káröröm kitörésének megdöbbentő kifejezései s különösen a vérfagyasztó realizmus-sal játszott törvényszéki jelenet s végül a megalázott, de még mindig félelmes Schylock távozása, mindezek oly mesteri mozzanatai voltak Ujházi játékának, a melyekből kiérzett a művész nagysága. Mellette csupán Angyal Ilka érdemel említést, mint Jessica, továbbá Fenyevesi Emil, a ki eltalálta a Gratiano ironikus hangját s kisebb szerepeiben Ronaszéki (Lancelot), Püspöki (Gobbo) és Németi (doge). Szendrői dicséretes buzgalmat tanúsított a Bassanio szerepében, a melyet hirtelen vett át a beteg Tompa Kálmántól. A többieket arra sem ösztönözte az Ujházi által interpretált Shakespeare, hogy tanultak volna. A heroinának p. o. fogalma sincs arról a csekélyeségről, a mit hangszulózásnak neveznek. Azt, hogy „inkább legyen vén mint Sibilla,“ ellentétes értelműek veszi s nem hasonlítanak, azt hogy „legyen hát kegyelmes szón, de a zsidón van a hangsúly, mintha ebben a helyzetben Antonio is gyakorolhatna kegyelm-t. Vele együtt fuldokoltak a szerep árjában s a sugólyuk mentőcsónak képezte végreményöket társainak.

— **Teljes tanácsülés** lesz holnap a márczius 23-diki rendes városi közgyűlés tárgyait előkészítése végett, gróf Dégenfeld József főispán elnökléte alatt.

— **A Baross-szobor** alapja javára az adományok még mindig érkeznek a kereskedelmi és iparkamarához, hol az eddig begyűlt összeg már meghaladja a 3000 frtot.

— **Az újkorbáz költségvetése jóváhagyva.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában jóváhagyta az új közkórháznak 1893-ra megálapított költségvetését, mely szerint a szükséglet 46,663 frt, a fedezet 100 frt, a hiány 46,563 frt. Ennek fedezése végett megengedte a belügyminiszter, hogy a napi ápolási költség 85 kr. legyen.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A kereskedő alkalmazottak által tervezett segélypénztár alapszabályait, mint értesülünk, a kereskedelmiügyi miniszter jóváhagyta s áttette a belügyminiszteriumhoz, honnan visszaérkezve le fognak küldetni Debreczen város törvényhatóságához. Az iparos ifjak egylete által felállítandó segélypénztár alapszabályai pedig jóváhagyási záradékkal elátva hatóságunkhoz már leérkeztek.

— **A zenede választmánya** tegnap ülést tartott Sesztina Lajos elnökléte alatt. A választmány elhatározta, hogy a zenede háza építési munkái biztosítására haladék alanni kihirdeti az árlejtést 60,000 frt, kikiáltási árral. A palotaszertű ház terveinek készítője Tóth István építész ilyen ár mellett már kötelező ajánlatot is tett az építés felvállalására. Megállapodott a választmány a fölötté diszes és czélszerű hangversenyterem berendezésére nézve is. A telken lévő régi épületek lebontását s az azokból kikerült anyagok elhordatását illetőleg tett kedvező ajánlatot fogadtatott. Az évi rendes közgyűlés márcz. 19-dikére van kitűzve.

— **Hajtővadászat.** A debreczeni vadász-társulat f. hó 12-én tizes hajtővadászatot rendez a Savósguton dudvára, a melyre a társu-

lat tagjai ezennel meghivatnak. Azon urak, a kik ezen vadászaton résztvenni óhajtanak, fölkéretnek, hogy a szokásos bejelentési ívet a társulat pénztárosa id. Pájer József úrnál aláírják, — legkésőbb péntekig, — hogy a társulat a szükséges intézkedések felől tájékozva legyen. Gyülekezési hely a Savósguti régi csárda reggel 8 órakor.

— **A debreczeni zenede** Kossuth-utca 2562 sz. alatti helyiségében f. évi márczius hó 19-én vasárnap d. u. 3 órakor az egyleti ház fölépítése tárgyában, rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egyleti tagok tisztelettel meghivatnak. A választmány.

— **A kerületi betegsegélyző pénztárnál** a helybeli Stern József és testvére czég tegnap tett le 1 db 500 koronás magyar 4% os járadékot „Stern József és testvére kegyelvények alapítvány” czimén. Az alapító okirat értelmében az alapítvány kamatai a segélypénztár általános czéljaira használatok fel. Nevezett czég és munkásainak ezen ténye magán viseli a dicséretet.

— **Az izraelita betegsegélyző és ápoló nőegylet** 1891 márczius 4-iki álarczi bálja alkalmából Kaszanitzky Endréné urhölgy részéről 5 frt, Weisz Sándor ur részéről 2 frt felülfizetés küldetett hozzám — utólagosan — s ennek következtében a kimutatott tiszta jövedelem 793 frt 66 kr-ra emelkedett. Fogadják kegyes adományaikért a nemes szívű adakozók hálás köszönetünk kifejezését. Dr. Balkányi Miklósné elnök.

— **Eljegyzés.** Rosenfeld Ignác z. Érselindről eljegyezte Tafler Kálmán ur kedves leányát Paulát, Pusztá-Fénvesről.

— **Egy modern Homér.** Homér születés-helyéért hét város versengett. K. debreczeni kereskedő segéd illetősége felett is — ugyan nem hét csak — két város, Debreczen és egy másik város között folyik most jegyzék váltás. — A hasonlóság tehát Homér és K. A. között kétségtelen, noha Homér sohasem ügyeskedett pudli mellett, viszont K. barátunk sem irt még „Illiasz”-hoz fogható epop-át. Mégis ezt a kétségtelen hasonlóságot nekünk föl kell tételeznünk, miután K. ifju polgártársunk illetőségét kereső folyamodványában imigy jellemzi önmagát.

Ime itt vagyok én egy „modern Homér”, akinek illetősége felett városok vitáznak, nem azért ugyan — mint az ókori Homérnél, — hogy mindegyik magának követeljen; hanem mert egyik sem akar magáénak valani.

Egyébiránt ilyen „modern Homérek”, akik csak annyiban Homérek, mert a községek vonakodnak illetőségüket elősmerni, — igen gyakran fordulnak elő a közigazgatási fórumoknál.

— **Egyházi beszéd.** Folyó hó 12-én a nagytemplomban K. Tóth Kálmán ev. ref. lálkés végzi az Isteni tiszteletet. Egyházi beszédének tárgya mint hallottuk, ez lesz: „mitől kell óvakodnunk a mai időben.” Emez igen érdekes és fontos tárgy egyházi beszéd meghallgatására ez uton is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Öreg honvédek bálja.** Az 1848/49-diki debreczeni 13 egyenruhás honvéd márczius 15-dikén zárkórú táncmulatságot rendez az egyenruházat költségei fedezésére a Koronában. Belépti díj személyenként 1 frt. Jegyek előre váltmatók ifj. Pájer József és Gréf Sándor urak üzletében.

— **A depr. tisztviselők önszegélyző egyesülete** mint szövetezet XII évi rendes közgyűlését 1893. évi márczius 26-án, délután 3 órakor fogja megtartani a városháza nagy tanácstermében, melyre a t. cz. résvényes tagok tisztelettel meghivatnak. A közgyűlés tárgyai: 1. a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása. 3. évi igazgatóság beszámoló évi jelentésének előterjesztése. 4. az 1892. évi mérleg. 4. a felügyelő bizottság jelentése. 5. a tiszta jövedelem felosztása és a tisztviselők díjazása. 6. az alapszabályok 16 §-a II. czímében pontja értelmében beadott indítványok tárgyalása. 7. választások. Debreczen 1893. márcz. 9-én. Az igazgatóság.

— **Árvizel fenyegetett járás.** A berettyó-körösi ármentesítő társulat ellen erősen fel van zudulva Hajdúvármegyei járásának közvéleménye

És pedig méltán. A nevezett társulat műszaki ártér fejlesztést akként dolgozta ki, hogy az érdekelttségbe bevonta a nádudvari járás minden községét. Egyek és Csege kivételével s olyan területekre nézve is két méter magas vizet fejlesztett, a melyeket ember emlékezet óta nem öntött el sem a Berettyó, sem a Körös vizes magas fekvésöknél fogva soha sem fog elönthetni. Debreczen városának szovátí 5124 holdas birtokán alig marad 70—80 kat. holdnyi terület, mely az árfejlesztési munkálat az árvizel való fenyegetéstől megkímélt volna; holott a tiszteit társulatnak nem lehet annyi vize, a mennyi elég lenne a magas fekvésű Nagymező elárasztására. A földesi, tetetleni (gróf Zichy féle uradalomban), kabai (Stern Jakab pusztáján), nádudvari határ déli részén vannak csupán néhány száz holdas területek, melyeket a Kék-Kálló kiöntései járnak, de a többi határrészek az árvizet és belvizet csak hirtől ösmerik, vagy egészen más oldalról kapják s így másik ármentesítő társulat érdekközösségébe tartoznak. A nádudvari járás községeit és birtokosait Lukács Dezső nádudvari nagybirtokos vasárnapra összehívta Kabán, hogy egyesült erővel tiltakozzanak a sérelmes és alaptalan terv ellen, a mely ha keresztül vitetnék súlyos és méltánytalan teherrel nehezednék a községekre. Lukács Dezső ugyanezen ügyben kedden este Budapestre utazott a földművelésügyi miniszt-rhez; onnan pedig ma már a berettyó-körösi társulat székhelyére, Nagyváradra, ment a hová tegnap este Debreczen város részéről Berényi Gábor mérnök is kiküldetett.

— **Márczius 15.** A ker. ifjak önképző egyesületében márcz. 15-én rendezendő ünneplényen R. Réthy Laura asszony az egylet fölkérésére szintén megígérte a közreműködését.

— **Szemelyi hir.** Ujházi Ede, a nemzeti színház tagja, a ma déli vonattal visszautazott Budapestre.

— **A debreczeni kereskedelmi betegsegélyző egyesület** alakítása érdekében a kereskedelmiügyi miniszter úrnál tisztelettel küldött az azon meggyugtató választ nyerte, hogy a kereskedelmi betegsegélyző egyesület megalakítása elvi nehézségbe nem ütközik, ennél fogva az intéző bizottság az időt elérkezettnek látja, hogy az alapszabályok jóváhagyásáig a szervezkedési munkálatokat elintézzze, hogy az alapszabályok jóváhagyása után az egyesület működését azonnal megkezdhesse. Az intéző bizottság elhatározta tehát, hogy a kereskedelmi betegsegélyző egyesület igazgatóságát, felügyelő bizottságát megalakítja. Az igazgatóság az alapszabályok 26 §-a értelmében 24 tagból áll, $\frac{1}{3}$ részben a debreczeni kereskedő társulat kiküldöttjeiből $\frac{1}{3}$ részben a főnökök és $\frac{1}{3}$ részben az alkalmazottak sorából a közgyűlésen választandó tagokból. A felügyelő bizottság 5 tagból áll, kiket $\frac{2}{3}$ részben az alkalmazottak és $\frac{1}{3}$ részben a főnökök sorából közgyűlés választ. A választott bíróság 6 tagból áll, kiket felerésben az alkalmazottak sorából a közgyűlés választ. A közgyűlésen egy a főnökök (kiknek alkalmazottjaik vannak) mint az alkalmazottak vagy személyesen, vagy ha a biztosítottak száma 300-at meghaladja kiküldöttjeik által vesznek részt. Miután az 1891. XIV. t. cz. az összes kereskedelmi alkalmazottakra, vállalati, biztosítási hivatalnokokra (1200 frt évi fizetéséig bezárólag) kötelezővé teszi, hogy valamely elismert betegsegélyző pénztár tagjaivá legyenek, ennél fogva az üzlet és hivatal főnökök igazgatóságok alkalmazottjaikat, illetve hivatalnokaikat vagy már létező kerületi betegsegélyző pénztárnál vagy a jóváhagyás alatt álló kereskedelmi betegsegélyző egyesületnél kötelesek bejelenteni. A kereskedelmi betegsegélyző egyesület, különös gondot kíván fordítani arra, hogy biztosított tagjai betegségök esetén tisztességes ellátásban és gondos ápolásban részesíttessenek. Ezen czélból a debreczeni kereskedő társulat az általa

eddig fenntartott kórházat a keresk. betegsegélyző egyesület részére, díjtalanul — mint külön kezeendő vagyont — átegyedi és ezen egyesület feladata lesz, hogy azt kibővítsse a modern kivánalmaknak megfelelően átalakítsa. **Lichtenstein József**, a keresk. ifjuság önképző egyesületének elnöke, **Zádor Lajos**, a keresk. társulat elnöke, **Mayer Emil**, az intéző bizottság elnöke, a fentebb elmondottakra hivatkozva kibocsátották az aláírási íveket. A fizetési kötelezettség azonban csak akkor kezdődik ha az alapszabályok jóváhagyása után az egyesület működését tényleg megkezdte, amiről az érdekeltek annak idején külön fognak értesíteni.

Borbélyok táncmulatsága. A debreczeni borbély és fodrász segédek márczius 19-én vasárnap a „Margit-fürdő“ dísztermében jótékony célú zártkörű táncmulatságot rendeznek. A rendezőség elnöke **Martinyi Lajos**, jegyzője **Fridvally Rezső**, pénztárnoka **Andresz Kálmán**, ellenőre **Möldner József**. Rendezőségi tagok: **Djankiska Agoston**, **Juhász János**, **Kovács László**, **Koppányi Kálmán**, **Ollinger János**, **Kovács István**, **Onofri József**, **Schvell Antal**, **Szikszai Aladár**. Belépti-díj: személy-jegy 1 frt. Család-jegy 3 személyre 2 frt. Kezdet 8 órakor. Belépti jegyek előre válthatók az összes fodrász üzletekben, Erdélyi és Buzágh uraknál és este a pénztárnál. Felülfizetések a Baross-szobor alapjává a köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak.

Sajtó- és toll-hibák csuszak be tegnapi lapunkba. A megyei hírek „A város köréből“ cím alatt közöltetett s így Hajdúvármegye s nem a város tart e hó 14-én állandó v. ülést, mert a városnak ilyen választmánya nincsen is; ugyancsak a megye részéről e hó 13-án a honvédség részére felülvizsgáló bizottság tartatik, 20-án pedig r. v. közgyűlés. **Gr. Dégenfeld József** főispán nem e hó 10-én de 14-én utazik a konventen való részvétel céljából Budapestre.

Eizmann József megörléséről ad hirt a tegnapi „Debreczen“. Egy bolondulási eset csakugyan történt tegnap, a melyhez azonban **Eizmann József** polgári biztosnak csak annyi a köze, hogy ő jelentette be a rendőrségnek az esetet, a riportter pedig rosszul másolta le az „Eizmann József polgári biztos jelenté“ kezdetű rendőri riportot. Egészen ép elmével kér fel hennünket **Claghoutes Frigyes** legújabb jelentkezésének megvilágítására.

A Csokonai kör irodalmi szakosztálya szombaton délután 5 órakor ülést tart a ker. ifjak egyleti helyiségében. Targyat képezendi a debreczeni Jókai-jubileum megbeszélése és kezdeményezése.

Hajdúvármegye és az egyházpóitikai kérdések. Hajdúvármegye főispánjához, **H. Szoboszló városának** 30 tagja pártkülömbőség nélkül, élükön **Tury Albert** polgármesterrel kérvényt nyújtottak be, a melyben gróf **Dége-nfeld** főispánt egy, az egyházpóitikai kérdések tárgyában tartandó, megyei rendkivüli közgyűlés összehívására kéri föl. **Rácz Gyula** kir. tanácsos alispán a közgyűlést e hó 20-dikára hivta össze. Ugyane tárgyban az állandó választmány e hó 1-dikére összehívott.

Sikkasztó díjok. **Nadányi Albert**, vizsgáló bírósági díjok, a h. kir. törvényszék hivatalos iratai közül két, bünjelként, becsatolt sorsjegyet elsikkasztván, tegnap megszökött. A sorsjegyeket egy helybeli zálogintézetben zálogosította el. **Nadányi** ellen ugy a csendőrség, mint a rendőrség részéről a nyomozás megindítatott.

Juhok kihajtása a Hortobágyra. Az intéző bizottság a juhoknak a Hortobágyra való kihajtására nézve azt javasolja, hogy az márczius 10-től kezdve engedélyeztessék.

A „Zion“ debreczeni betegsegélyző egyesület azon alkalomból hogy alapszabályait módosította és több czélszerű, a tagokra nézve felette előnyös intézkedéssel kibővítette, a folyó évi ápril. 15-éig jelentkező új tagoknak azt a kivételes kedvezményt megújítja, hogy 3 fr. bekelezési díjat elegendi. Bővebb tájékoztatást

készítéssel nyujtanak **Stern József** elnök, **Weisz Sándor** alelnök, **Schwarz M. L.** ellenőr és **Simonovits Dzsó** titkár.

A kolera újból kitörésének meggátolása céljából a belügyminiszter mástól ivre terjedő körrendeletet küldött a vármegyei és a városi törvényhatóságokhoz. A miniszter különösen a városoktól elvárja, hogy a körrendeletben felsorolt óvintézkedéseknél intenzivebb módon gondoskodjanak a közegészség kedvez állapotáról.

Disznó perzselő hely. A II. kerületi rendőr alkapitányság ma megtiltotta hogy a hatvan utca végén eszközöljék a disznóperzselést, mert a nagy faraktár oda igen közel esik. Ezért a nevezett kapitányság úgy intézkedett, hogy mivel a Miklós-utca végén e célra elég alkalmas és tágas tér van, ezentul oda vigyék perzselni a disznókat.

Halálozás. **Kovarszik István** városnyomdai betűszedő folyó évi Márczius hó 8-án délután 5 órakor, hosszúságos szenvedés után, élete 30-ik évében elhunyt. A megboldogult földi részei tolyó évi Márczius hó 10-én 1/2 órakor, a **Kossuth (Czegléd)** utcai sirkertben fognak örök nyugalomra tetetni.

Építkezések. A városi tanácshoz újabban következők folyamodtak építkezési engedély megadásáért: (1606) **Gál József** 535 h. sz. 2 szob 1 konyha. (1607) özv. **Huftész Istvánné** 2080 h. sz. 1 konyha. (1608) özv. **Füvessy Gyuláné** 313 h. sz. 1 konyha. (1635) **Benke János** 3364 h. sz. 1 mellék épület. (1639) **Királi Mihály** 588 h. sz. konyha. (1667) **Deutsch Sámuel** 2039 h. sz. 2 szoba. 1 konyha 1 előszoba 1 műhely. (1666) **Vibirál János** 1174 h. sz. 1 konyha. (1583) **Székely János** 2052 h. sz. 1 szoba 1 konyha.

(A zárjelbe tett számok a tanási iktatói számot jelentik.)

Uj étterem. A Miklós-utca sarkán levő **Frohner** szálloda újonnan megnyitott vendéglőjét sokan keresik fel, mióta **Rosner Márton** szakavatott vendéglős biztosítja a jó és pontos kiszolgálást. Tisztán kezelt borai és kitűnő konyhája semmi kívánni valót sem hagynak fenn a valóban szüksége volt már a debreczeni közönség egy nagy részének ilyen berendezésű vendéglőre.

Törvényszéki esarnok.

*** Üldözött ártatlanság.** **Ludmann Imre** nyereggyártó segéd egyike azon félre ismert ártatlanságoknak, a kinek legjobb indulásu tetteit is ellenük magyarázza a rossz világ. A múlt év január 12-én bement **Nádudvaron** a vele ez udvarban lakó **Schenk József** üzletében „czigarettát vásárolni“ még pedig úgy, hogy az üzlettel összekötetésben álló konyha airtáját a kulcsal nyitotta ki, mert **Schenk József** családjával együtt templomban volt. De nem cigarettát, sem mást nem vásárolhatott, mert míg a venni valót kereste, haza érkezett az üzlet tulajdonosa s félre ismerve a szervedélyes czigarettázó szándékait „tolvaj“-t kiáltott amire **Ludmann** szó nélkül megugrott. E miatt a bejelentés nélküli látogatásáért vonta ma felelősségre a derék a hivatalos vendéget s bármint erősítette is „tisztesség szándékát“, a **Mocsy József** tanács elnökből is **Dr. Vass Antal**, **Dr. Rehuss Viktor** bírákból és **Dr. Nagy László** tanácsjegyzőkből álló büntető tanács nem adván hitelt szavainak lopás büntetnének kísérete miatt 5 havi börtönre és 3 évi hivatalvesztésre s a polgári jogok gyakorlatának felüszabására ítélte. Vádlott és ügyész felebezett.

Közgazdaság.

Debreczeni piac. A márcz 7-diki heti vásárcsarnok gabonaműek közül piacra került buza 80.70 mm. 7.50—7.40—7.30 frt. kétszeres 80.80 mm. 6.20—6.10—6.00 forint rózsa 70.90 mm 5.60—5.50—5.40 frt. árpa 58.90 mm 5.20—5.10—5.00 frt. zab 47.00 mm. 5.60—5.50—5.40 frt, tengeri 89.80 mm. 5.20 frt. 5.10—5.00 köles 5.50 frt, köleskása 11.50 frt, burgonya 2.40 frt. — Ló-

felhajtott 750 darab elkelt 230 db. Szarvasmarha felhajtott 900 darab. elkelt 125 db. Sertés elhajtott 4300 db, elkelt 3200 db. Sovány sertés páronként 6—12 hónapos 20—30 frt, 12—18 hónapos 30—40 frt, 18—24 hónapos 40—50 frt, öreg sovány 50—65, frt. Kövérsertés kilója 44—48 kr. 100 kiló szalonna 43—47 frt háj 48—52 frt. üzletirányzat élénk.

Husárak: marhahus kilója 48 50, 52, 56, 60 (kóser) 64 kr. Bonyu hus 60 kr sertéshus 44—60 kr.

Napszámára: férfi saját kenyeren 65 kr: ellátással 50 kr. nő saját kenyeren 50 kr. ellátással 35 kr, gyermek saját kenyeren 30 kr ellátással 20 kr.

Négy köbméter tölgy tűzifa 12 frt, nyárfa 7 frt. — Négy köbméter fa felvágása 2 frt 20 kr. beszállítása 1 frt 10 kr.

Budapesti áru-tőzsde.

(Márcz. 7.)

Buzát ma mérsékelttel kínáltak, a kereslet korlátozott volt. Elkelt lanya irányzat mellett 8.000 q. Rakományok nem változtak, ellenben waggon-ru 5 kral olcsóbban adatott.

Egyéb gabonaműekben csakély üzlet. Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat lanya.

Határidők jegyzése déli 12 órakor: Buza őszre 7.27—7.24, tavaszra (1893-ra) 7.48—7.49 Tengeri máj. — un. — 4.78—4.79. Zab tavaszra 5.60—5.62. Káposztarepeze aug.—szept. re 12.30—12.40 forinton.

Kötetett: Buza tavaszra 1893. 7.27—7.24, őszre 7.28—7.26. Tengeri máj. — jun. — 4.73—4.67. Zab tavaszra 5.54.53 — Káposztarepeze aug.—szept. re, 11.90—11.86 forinton.

Hivatalos jegyzések d. u. 2 órakor buza őszre 7.42 pénz. 7.44 áru, tavaszra 7.26 pénz, 7.28 áru. Tengeri máj. — jun. — 1893. 4.67 pénz. 4.68 áru. Zab tavaszra 5.52. pénz, 5.73 áru. Káposztarepeze aug — szept. 1893. 11.80—11.90 frton

Budapest-Kőbányai serféskereskedelmi csarnok.

1893. évi márcz. hó 7. Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgon felüli súlyban) 51—52 kr. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 51—52 krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli súlyban) 55—56 krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 53—54 krig — Fialat könnyű (páronként 250 klgm-ig terjedő súlyban) 51—52 kr. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli súlyban) 51—52 krig. — Közép (páronként 220—280 klg. súlyban) 51—52 krig. Könnyű (páronként 220 klg. terjedő súlyban) 50—51 krig.

Sertéslétszám: 1893. márczius hó 5-én volt készlet 113960 darab. 1893. márc. 6-án felhajtott: 2912 darab. 1893. márcz. 6-án elszállított 1074 darab. 1893. márcz. 7-én maradt készletben 115798 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: változtaltan.

Tőzsdei árfolyam.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1893. márczius 8-án.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	115.80	116.10
vasuti beruházási kötvény 4 1/2%	—	123.—	124.—
koronajárdék 4%	—	95.30	95.80
regále váltási kötvény 4 1/2%	—	101.75	102.25
Osztrák aranyjárdék 4%	—	117.50	118.—
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	98.50	99.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	—	145.50	146.60

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	402.25	412.75
Osztrák hitelbank részvény	—	340.90	341.10
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	119.50	120.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	132.50	133.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	117.—	118.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	13.25	13.75
Osztrák „ „ „	—	20.—	20.50
Olasz „ „ „	—	14.—	14.50
Bazilika sorsjegy	—	8.—	8.50
Jó-szív „ „ „	—	3.20	3.60

Pénznemok:

Cs. és kir. arany	—	5.58	5.73
20 márkás arany	—	9.62	9.66
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	11.85	11.88
10 font Sterling	—	12.08	12.12

A kerékpár sport Nyiregyházán.

Nyiregyháza.

A kerékpár sportja hazánkban annyira gyökeret vert már; hogy minden valamire való városnak, sőt még kisebb községeknek is van már kerékpáros egyesületük. Nyiregyháza még, kivétel (sokadmagával, szerk.) mert még mindig ilyenek hiányában szűkölködik.

Sok idő kellett még ahhoz is, hogy a sport iránti érdeklődést fölkeltsük, s eddig sikerült azt ébren tartanunk oly annyira, hogy most már 15 kerékpárost, (s egyben kerékpártulajdonost) számitunk városunk falai között.

Ha az eddig nyilvánult lelkesedés nem bizonyul szalmatűznek, s ha azt ébren tartani sikerül, úgy bizton remélhetjük, miszerint már a közel jövőben sikerülni fog egy kerékpáros egyesület alakítanunk.

Vidékünk különben, a sportra nézve igen kedvező feltételekkel rendelkezik. A legelső az utak dolga. Lássuk tehát ezt.

Szabolcsvármegye területén az eddig kiépített kőutak 50 kilométert tesznek ki. A környékbeli utak főtartására igen nagy gond fordítatik, s így gyakran töltenek fel, — de sok ideig tart, míg a kavicsozott ut ismét járhatóvá lesz, mert a lehangolás itt nem divatos. Másrészt azonban a letaposott ut ép oly kitűnő, mint az asfalt.

Az ut Nyiregyházától — Miskolczig kitűnő, különösen Rakamazig.

Nagykálló felé pedig olyan, mint akár a sokat emlegetett Dél Angolországi*) jó utak.

Nagyon kellemessé teszi az ezen utakon való kerékpározást az, hogy majdnem mind végig árnyékos fasorokkal szegélyezvük utaink.

Válóban kár, hogy a Debreczen felé vezető országut Tégláson innen máig sincs kikövezve, s ez által városunk kerékpárosai elől elzárja az Erdély iránti turázást, a hol pedig az utak a kerékpársportra nagyon kedvezők s a hova igen szívesen irányítanak hű gépeinket.

A mezei utakon való kerékpározás, itt a Nyírségen teljes lehetetlen a nagy homok miatt. Városunk környéke valami érdekesebb vidéket csakis az északnyugoti részen tud felmutatni.

Tokaj Hegyalját kivéve, a ig akad az ember változatos domborzatu vidékre; egy nagy síkság ugyan az egész, de azért kedves és drága minden igaz, magyar kerékpárosnak.

Reméljük, hogy tavasszal már a Ny. K. E. jelige alatt egyesül városunk minden kerékpárosa.

Nikelszky Soma.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti regénye. —

— Írta: Sz. Buday Etel. —

V. fejezet.

17

(Folytatás.)

A csendes szobában mintegy minden élni látszott, úgy a tapéták festett ámorai, a kedélyesen kegyő roccó kis óra marquis-k a marquise-nők, a virágtartó de phine, és benne a művirágok, mint a karos gyertyatokat emelő kecske-körmű faunok vigyogó arcaikkal, a bronzlánykák grotesk alakjai, minden, minden élt a napsugaras szobában, csak a mennyezetes ágy függönyeinek árnyában nyugvó élő nő nem játszott anna. Halvány arcát még kísértetieseb-

*) Avagy a Széchenyi-ut, az Al-Danán (szerk.)

nek tünteté föl, a függöny sárga színének visszaverődése szürkés árnyalattal körözve a mélyen beesett szemeket, a száj szögletét, melyek kínosan egymásra szorulva, az örök hallgatás jelképét vevé fel.

Heléne óvatosan ment az ágyhoz, de látva, hogy anyja alszik, leereszkedett a közeli székre és gondolatokba merülve, csendesen maradt. E gyermek lányka, azon csodás, aranyos fényben, mely a gazdagon butorozott szobában mindenünnen vissza verődött, körül ragyogtatva rózsaszín ruhájába burkolt nyulánk alakjával, fényes, szőke hajával, melynek szabadon lengő fürtjei között szkrázó fényt sugárzott ki, melegséget terjesztve körülré, úgy tüntette őt fel, mint a Rajna mesés tündérét, az aranyhajú Loreleyt. Ily keret szükségeltetett Heléne egyéniségéhez, hogy érvényesüljön szépsége. Oly rendkívüli ideális szép volt azon helyzetben, mint egy költő felmagasztosult eszménye megtestesülése.

Még a vén Birire is hatni látszott, ki nem messze ült tőle, mert letette kötését nem zavaráva a csendet az örökké mozgatott őt kötöttü zarájával, és úgy bámult a leánykára, mint valami, soha nem látott csodára s az igézetből vonzatva felállt, lassan közeledve felé, vállon érinté, így susogva, csakugyan ő — csakugyan ő.

Heléne a váratlan érintésre össze rezzelve, föltekinte reá, csodálkozóan kérdeve — mi a baja Biri?

— Ó, ó... válaszolá az öreg leány, már csakugyan öregszem, nem jól látok, okulárét kell vennem, Isten bocsáss, az imént a kisasszonyt angyalnak néztem, még a gloria is fénylő feje körül, csak a szárnyát nem láttam. — Uram bocsásd vétkemet, fohászkodék csalódásáért a bigott vén leány.

A fiatal lány e beszédre elmosolyodott. Lásd Biri, mond, azért láttál angyalnak, mert nagyon szeretsz engem, pedig ugy-e nem vagyok az, és sokszor rossz is vagyok, mint egy ördög.

— Csak akkor drága aranyos bogárka, mikor annak a fekete varjunak ad igazat ellenemben.

— Légy okos Biri, hisz tudod, másként nem tehetek, hogy nyugalom lehessen a házbau, tudod, hogy én s m szeretem ez asszonyt, de azért mégsem mindég neked adhatok igazat, mivel sokszor te vagy a hibás fél.

— Igaz, igaz!... de mikor úgy a gyomromba ván az az asszony, ugyan mondja hát édes kis Helénkém mit csináljak?

— Hát azt, hogy győzd le ellenszenvedet a közbékéért.

— Azt könnyen megteheti egy uri, művelt dáma, de annál nehezebben egy ilyen magam formájú tudatlan parasztnő mint én... Dehát hogy is lehetne mikor olyan inpertinens mindég, akkor hozza be az ördög valamiért, mikor az én drága betegem elszunyadt és rendszeren fölkelte álmából elő állva holmi ostoba kérdéssel. — Persze én ilyenkor csak azt lesem, hogy találkozam vele a konyhában, aztán Istenesen oda vagdosok neki úgy hogy a düh sárgasága még jobban kiveri. Na aztán ilyenkor azt szokják mondani, hogy az öreg Birit a kötekedés bántja; pedig dehogy aranyom, csak az igazság... Ó — Ó galambom sok volna ennek az asszonynak a bülaajtsromát elmondani.

Hát mit csinált a multkor is: besündergőzött, mint egy alattomos macska az ur után a gyárba — mind ezt Antontól tudtam meg — és bevádolta szegény Pétert, mert hát Péter sem az ő emberei között való így hát szegény Péter sem tudta, hogy honnan ázik honnan fázik, mikor az ur bel bezárás után jól lehordta renyhességéért, igérve elbocsátást ha meg nem javul. Ilyen mákvirág ez a fekete szemű csóka alattomban jár árulkodni, az ur fülebe károgva, Ó édes szemem ez az asszony még itt sokra viszi. Hát nem elűzette-e már Katát, a régi mosónőt? azon okkal, hogy öreg már a dologra, pedig e házbau hagyta el fiatal erejét; de mehetett Isten hírével s hogy nem az utcákon kéreget, annak köszönheti, hogy jó fia van ki öreg napjaira gondoskodik róla. De nincs is annyi hája szála, a mennyi átkot szór fejére Kati; ha meg fogja, bizony csoda lesz

belőle. De úgy kell neki úgy — bóling-tott, hogy nazy bodros főkötoje csak úgy rezgett, mintegy jóváhagyásával szentesítve az öreg kitakadását.

(Folyt. köv.)

Apró-cseprő.

Aphorismák a veloczipédéről.

Az élet egy tandem*), mert itt is csak kettesben lehet boldogulni.

Suzanne Reichenbere.

Szárnyakat! szárnyakat, mondá Shakes-peáre.

Itt vagyok! válaszolt a kerékpár.

Aurélien Scholl.

Nem azt mondá-e Buffon, hogy a „természet legszebb állata — az ember után — a ló. Ha ebben a században él, bizonyosan így szólt volna: a „leghasznosabb gépezet“ a — ló után — a kerékpár,

Arthur Mayer.

Én nem kárhoztatom a kerékpárt, — de nem is ülök rá soha. Elég bukni a színházban is.

Ernest Blum.

A kerékpározást sokra becsülöm. A kerékpározást gyakorlom s ép oly hasznosnak, mint kellemesnek találom.

Jean Richépin.

Mi sem illik jobban a francziához mint a kerékpár, mert ő is mint e gép, aczélból s kaszkból van alkotva.

Dr. Tissié.

Én azt tartom, hogy a kerékpározás testi és erkölci áldás. Biztatom is fiaimat, hogy műveljék szorgalmasan. Csak a tulzástól óvom őket.

Edmond Audran.

En a haladás embere vagyok, tehát a kerékpározásé is.

Hg. Sagan.

A kis lutri huzásai.

— Márczius 8. —

Prága	36	80	53	64	82
Lemberg	52	37	53	15	32

Idegenek névsora.

Bika szálloda. Braun Mór kereskedő Pécs, Engländer M. Kassa, Steiner kereskedő Budapest, Hollós kereskedő Budapest, Brust K. kereskedő Budapest, Hirsch Fülöp kereskedő Bécs, Rózsa kereskedelmi utazó Budapest, Béer Károly kereskedő Budapest, Dr. Holl Budapest, Politzer Vilmos Budapest, Schomburg F. kereskedő Bécs, Neulander L. Budapest, Lauffer Budapest.

Angol királynő szálloda. Gróf Mittenstein Mór Halmi, Kohn D. Zsigmond kereskedő Bécs, Pásztor Ede N-Károly, Oláh Imre birtokos N-Várad, Fischer Zsigmond kereskedő Budapest, Fischer Gyula kereskedő Budapest, Kóm ves Bencez Nádudvar, Gönczi Mihály Szombathely, Győre József Szerenes.

Frohner szálloda. Schiffer utazó Budapest, Weinberger Ignác Nagyvárad, Adler Jónás borkereskedő Sz.-Somlyó, Kosztyal Béla kereskedő segéd Verbász, Grósz Eliás kereskedő Szoboszló, Mandel Benő gazdálkodó Aba-Pusztá, Sehnek Mór kereskedő Szoboszló, Roth Jakab Földes, Pollák Adolf könyvelő Budapest, Deutsch Ignác üzletvezető Bécs, Klein Leopold utazó Budapest, Pisztauray Mór kereskedő Budapest, Weinberger utazó Budapest.

Debreczeni Városi színház.

H. Idénybérlet 19. szűn. VII. Kis bérlet 19. szűnő Páratlan. Páratlan.

Ma, Csütörtökön márczius 9-én:

ÖRÖK TÖRVÉNY.

Csiky színműve.

Holnap, Pénteken 1893. márczius 10 én :
Bérlet szünetben :

A helyben állomásozó cs. és kir. 39-ik
sorezred zenekara által : a katonai zene-
karok karmesterei, azok özvegyei és
árvai javára.

Nagy **Symphoniai** hangverseny

ezzel :
A VÉGREHAJTÓ.
Vigjáték.

Nyilt-tér.

Selyem hamisítvány.

Égessünk el egy mintát a veneti szán-
dékolt fekete selyemből s a hamisítás
rögtön kiderül: Mert míg a valódi s
jól festett selyem az elégetésnél nyom-
ban összepödörödik és csakhamar kial-
szik, maga után csekély világosbarna
hamut hagyván : addig a hamisított se-
lyem (mely zsiros színű-szalónás lesz
és könnyen törik) lassan tovább ég
(minthogy rostaszálai a festanyagtól
telítetten tovább izzanak) és sötét barna
hamut hagy maga után, de valódi selyem
módjára soha össze nem pödörödik, csak
meggömbül. **Henneberg G.** (cs. kir. ud-
vari szállító) **selyem gyára Zürichben,**
házhoz szállítva, postabér és vámment-
esen szívesen küld bárcinek is mintákat
akár egyes öltönyökre való, akár egész
végekben levő valódi selyem szöveteiből.
Szájczba czimzett levelekre 10 kros és
levelezőlapokra 5 krajczáros bélyeg ra-
gasztandó.

5.

Dr. Nagy Kálmán

ügyvéd

irodáját Batthyányi-utca 2164. sz. házba
tette át.

1921.

1893.

Árlejtési hirdetés.

Debreczen szab. kir. város irodai
szükségletére az 1893. évi Aprilis
hó 1-től számítandó 3 egymás után kö-
vetkező évre évenként mintegy 2800 frt
áru papírok és irodai szerek szükségel-
tetvén, azoknak zárt ajánlat után való
beszerzésére pályázat hirdettetik.

Zárt ajánlatok **1893. márczius 28-án**
délután 5 óráig adandók be a polgármes-
teri hivatalhoz kívánt módon felszerelve.
Pályázati feltételek és a szállítandó
tárgyaknak megállapított mintái a szám-
vevői hivatalnál a hivatalos órák alatt
megtekinthetők.

Ajánlatot tevő által új minták nem
csatolhatók a szállítás megállapított min-
ták szerint kívántatik.

Ajánlatok nyilvános felbontása **már-
czius 29-én délelőtt 10 órakor** eszközöl-
tik a városháza nagytanácstermében.
Debreczen, 1893. márczius hó 6.

A városi tanács.

A B.-ujvárosi takarékpénztár

részvényeinek 1892-ik évi (9 ik sz.) szel-
vénye pénztárunknál, vagy a debreczeni
ipar és kereskedelmi banknál

1 frt 50 krral

folyó hó 10-től kezdve beváltatik, miről
részvényeseinket ezennel értesítjük.

B.-Ujváros, 1893. márczius hó 5.

Az igazgatóság.

Eladó kert.

A Széchenyi kertben egy külön be-
járattal bíró, — csemege szőlővel és fia-
tal gyümölcs fákkal beültetett — két
szobás, verendás nyaraló — konyha —
kamara és pinczével ellátott kert

eladó.

Értekezhetni Széchenyi utca 1778
szám alatt.

Eladó tanyaföld.

Az ebesi pusztán egy 12 nyilas
tanyaföld a hozzátartozó

gazdasági épületekkel együtt
eladó

Értekezhetni **Kádas-utca 1844. sz. a.**
az örökösökkel.

Mellbetegeknek,

köhögés minden neme,
ugymint minden katarr-

hus megbetegedését a tüdőnek, a légzőszer-
veknek, továbbá légzési nehézséget, szük-
mellűséget, asthmát, elnyájkódást, számár-
hurotot, görcsös köhögést, esiklandoást a
nyakban, — kezdő tuberkolózist leghama-
rabb és legjobban gyógyíttatnak a már
számos év óta jónak bizonyult, orvosi ren-
delet szerint készített és orvosok által
ajánlt szer : **St-Georgs-thea** egy csomag
50 kr. és **St-Georgs-katarrhus-por** egy
doboz 50 kr., pontos orvosi atasítással. A
hatás már néhány nap alatt észlelhető. —
Két csomagnál kevesebb nem küldetik. —
Postai küldemény 20 krral több, csomagol-
ás és szállító-levélért. Minden megrendelés
egyenesen **St-Georgs-Apotheke Wien, V/2.**
Wimmer-gasse 33. intézendő. II

Leltározást befejezván

az alant jegyzett árukat tetemesen leszállított árak mellett
bocsájtom a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Ugymint:

4000 darab boros pohár csiszolt	— — — — —	ezelőtt —	5 kr., most 3 kr 1 darab.
5000 " " " " " " " "	— — — — —	"	6 " " 4 " " "
15,000 " " " " " " " "	— — — — —	"	6 " " 4 " " "
7000 " " " " " " " "	— — — — —	"	10 " " 6 " " "
4000 " " " " " " " "	— — — — —	"	25 " " 12 " " "
4000 " vizes " " " " " "	— — — — —	"	12 " " 8 " " "
10,000 " " " " " " " "	— — — — —	"	12 " " 8 " " "
5000 " " " " " " " "	— — — — —	"	30 " " 16 " " "
500 " boros üveg " " " " "	— — — — —	"	75 " " 40 " " "
400 " " " " " " " "	— — — — —	"	95 " " 60 " " "
350 " vizes üveg " " " " "	— — — — —	"	95 " " 52 " " "
300 " " " " " " " "	— — — — —	1 frt 30	" " 75 " " "
2000 " üveg tányér " " " " "	— — — — —	10 " "	" " 4 1/2 " " "
550 " amerikai cukor-do hoz, nickel-foglalóval, záros	— — — — —	1 frt 35	" " 45 " " "
550 " amerikai oszonna Fayans-tányér	— — — — —	25 " "	" " 12 " " "
230 pár Fayans mocca csésze	— — — — —	20 " "	" " 12 " " "
2500 " porcellán kávé csésze aranyos	— — — — —	35 " "	" " 25 " " "
215 darab kávé készlet, igen finom, aranyozva, áll 17 darabból	— — — — —	7 frt —	" " 3 f. 50 " " "
190 " teás " " " " " " "	— — — — —	8 frt —	" " 4 f. — " " "
70 " fekete " " " " " " "	— — — — —	7 frt 50	" " 3 f. 50 " " "
94 " mosdó-készlet Fayans	— — — — —	8 frt —	" " 5 f. — " " "
125 " asztali készlet porcellán Fayans 7 frt 50 krtól 100 frtig.	— — — — —		
55 " hálószoba lámpa Ampel 3 frt 50 krtól 18 frtig.	— — — — —		
350 " álló- és függő-lámpa egész gyári áron.	— — — — —		

A fentnevezett cikkeknek kívül nagy raktárt tartok chinaezüstből:

disztárgyakat ugyszinte evőeszközöket jótállás mellett.

Konyhaberendezéshez

minden ahhoz való kellékeket nagyválasztékban.
Vendéglői és kávéházi berendezéseket, (pontos méret) eredeti gyári
árakkal teljesítem.

משך ועשר של פסח בדבצר נמר

A kézeigő izraelita husvétra **kóser-edényt**, a rendes árnál némi %-ot
engedményezek.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek, csomagolást nem számítok.
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

ISJ PÁJER JÓZSEF,
Debreczen, főpiacz.

A közgazdasági bank részvénytársaság I-ső évi RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1893. évi Márczius hó 12-én

dél előtt 10 órakor tartja meg

Debreczenben, a városháza kistanácstermében,

melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat, csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal vagy a társulat pénztáránál vagy Budapesten a magyar ipar és kereskedelmi banknál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1892. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán.
3. Határozathozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóság e tárgyban indítványára vonatkozólag.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása vagy megtagadása feletti határozathozatal.
5. Az igazgatóságból időközben kilépett egy tag helyének, továbbá az igazgató tanács lemondott egy tagja, valamint a felügyelő bizottság három tagjának választás útján leendő betöltése.

Debreczenben, 1893. évi Február hó 13-iki ülésünkben.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése nyolcz nappal a közgyűlés előtt a társulat irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Tapeta és stuck dekorációk gyári raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy több mint 300 bordurokkal dekorált

tapeta mintáim

(melyekből en gross raktárt tartok) elkészültvén, mintakönyveimet a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

Külföldről szerződtetett szakavatott munkásaim valamint összeköttetésem által az első német francia tapeta s papirmaché gyárosokkal abban a helyzetben vagyok, hogy minden tekintetben

előnyösebb feltételek

mellett vagyok képes t. pártfogóim kívánságát teljesíteni mint bármely vidéki vállalkozó.

Költségvetés és tervezeteket ingyen és bérmentve készítek.

Midőn még a n. é. helybeli és vidéki közönségnek eddigi szives támogatásukért meg köszönetet mondok, kérem b. bizalmukkal továbbra is megtekinthető.

Kiváló tisztelettel

THIESZEN H.

tapetirozási és festészeti vállalkozó
Darabos utca 988.

Kárpit és papirmaschék gyári raktára.

Van szerencsém a t. közönségnek ezennel becses tudomására hozni, hogy

1893. márczius 1-én

DEBRECZENBEN, piacz- és nagyhatvan-utca szejtén levő saját házam földszinti helyiségében egy elsőrangú

NAGY VASBUTOR-RAKTÁRT

rendeztem be és nyitottam meg.

E vasbutor raktár, melyhez hasonló csak a fővárosban van, hivatva lesz Debreczen város és távoli vidékének egy régen érzett hiányát pótolni; minélfogva a vidéki t. közönség is azon helyzetbe jut, hogy ez irányban szükségletének beszerzése végett nem lesz kénytelen a fővárosba utazni, a mennyiben a kiváló diszszel és dusan felszerelt

VASBUTOR-RAKTÁRAMBAN

a legegyszerűbbtől a legkényesebb igényekig terjedő szükségletét bárki a legjutányosabb

EREDETI GYÁRI ÁRBAN

beszerezheti.

Ugyanitt van elhelyezve a **budweisi kályhák gyári raktára**; ahol ezen kályhák 50féle alakban és színben felállítva a t. közönség megtekintésére és rendelkezésére állanak.

TÓTH GYULA

vasnagykereskedése

DEBRECZENBEN.